

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейския фонд за регионално
развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

ПРИЛОЖЕНИЕ № 5¹

КРАТКИ ОТЧЕТИ ПО НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ПРОУЧВАНИЯ, ИЗВЪРШЕНИ В ХОДА НА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ

Теренните проучвания са проведени през 2021 г. от екип от следните експерти: Борислав Наумов, Николай Коджабашев, Антон Соколов, Георги Кръстев, Деян Духалов, Ирина Лазаркевич, Мария Наумова, Майа Славова, Мартин Цветков, Никола Станчев. Общият брой на реализираните трансекти, разпределени по защитени зони (вкл. околностите им), както и установените видове, са разпределени, както следва:

1) Югозападна България:

✓ 33 BG0000167 „Беласица“ – 4 трансекта:

- леопардовият смок (*Zamenis situla*) не е установен;
- регистрирани са 3 други вида змии: голям стрелец (*Dolichophis caspius*), вдлъбнатоочел смок (*Malpolon insignitus*) и котешка змия (*Telescopus fallax*);
- потенциалните местообитания на *Zamenis situla* в обхвата на реализираните трансекти са в добро състояние.

✓ 33 BG0000366 „Кресна - Илинденци“ – 12 трансекта:

- при температура на въздуха 14°C, плътна облачност, слаб дъжд, в 16:26 часа е установен един леопардов смок (*Zamenis situla*) в западните покрайнини на гр. Кресна, на около 70 м извън границите на защитената зона: половозрял мъжки с дължина тялото 61 см и дължина на опашката 14,6 см;
- регистрирани са 5 други вида змии: ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), вдлъбнатоочел смок (*Malpolon insignitus*), сива водна змия (*Natrix tessellata*), котешка змия (*Telescopus fallax*) и змия червейница (*Typhlops vermicularis*);
- местообитанието на *Zamenis situla* (и други видове влечуги) в Кресненския пролом е фрагментирано поради интензивния автомобилен трафик по път Е79, което превръща същия път в почти непреодолима преграда за змиите.

¹ към План за действие за опазване на Леопардовия смок (*Zamenis situla*, Linnaeus, 1758) в България
----- www.eufunds.bg -----

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейския фонд за регионално
развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

✓ **33 BG0000224 „Огражден - Малешево“ – 13 трансекта:**

- леопардовият смок (*Zamenis situla*) не е установен;
- регистрирани са 8 други вида змии: голям стрелец (*Dolichophis caspius*), ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), вдлъбнатоочел смок (*Malpolon insignitus*), жълтоуха водна змия (*Natrix natrix*), сива водна змия (*Natrix tessellata*), стрелушка (*Platyceps najadum*), змия червейница (*Typhlops vermicularis*) и пепелянка (*Vipera ammodytes*);
- потенциалните местообитания на *Zamenis situla* в обхвата на реализираните трансекти са в добро състояние.

✓ **33 BG0001023 „Рупите - Струмешница“ – 10 трансекта:**

- при температура на въздуха 26°C, разкъсана облачност, без вятър и валеж, в 19:05 часа е уловен един леопардов смок (*Zamenis situla*) на около 2 км североизточно от с. Рупите: полово зряла женска с дължина тялото 71,5 см и дължина на опашката 15 см. Тази регистрация на вида е направена от Н. Станчев (член на експертния екип, провел теренните проучвания) по време на лична изследователска работа в района, но данните са документирани и са предоставени от експерта за целите на разработването на Плана;
- регистрирани са 8 други вида змии: голям стрелец (*Dolichophis caspius*), ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*), вдлъбнатоочел смок (*Malpolon insignitus*), жълтоуха водна змия (*Natrix natrix*), сива водна змия (*Natrix tessellata*), стрелушка (*Platyceps najadum*), змия червейница (*Typhlops vermicularis*) и пепелянка (*Vipera ammodytes*);
- потенциалните местообитания на *Zamenis situla* в обхвата на реализираните трансекти са в добро състояние.

✓ **33 BG0001028 „Среден Пирин - Алиботуш“ – 7 трансекта:**

- леопардовият смок (*Zamenis situla*) не е установен;
- регистриран е само 1 друг вид змия – стрелушка (*Platyceps najadum*);
- потенциалните местообитания на *Zamenis situla* в обхвата на реализираните трансекти са в добро състояние.

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е изготвен в рамките на проект BG16M1OP002- 3.020-0060 „Разработване на План за действие за опазване на Леопардовия смок (*Zamenis situla*, Linnaeus, 1758) в България за периода 2019-2028 г.“, финансиран от Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие.

2) Централна Южна България:

✓ 33 BG0001031 „Родопи - Средни“ – 12 трансекта:

- леопардовият смок (*Zamenis situla*) не е установен;
- регистрирани са 5 други вида змии: медянка (*Coronella austriaca*), голям стрелец (*Dolichophis caspius*), жълтоуха водна змия (*Natrix natrix*), пепелянка (*Vipera ammodytes*) и смок мишкар (*Zamenis longissimus*);
- потенциалните местообитания на *Zamenis situla* в обхвата на реализираните трансекти са в добро състояние.

3) Югоизточна България:

✓ 33 BG0000574 „Ахелой - Равда - Несебър“ - 1 трансект:

- леопардовият смок (*Zamenis situla*) не е установен;
- няма регистрирани други видове змии;
- територията е слабо пригодна като местообитание на *Zamenis situla*.

✓ 33 BG0001004 „Емине Иракли“ – 20 трансекта:

- леопардовият смок (*Zamenis situla*) не е установен;
- регистрирани са 7 други вида змии: голям стрелец (*Dolichophis caspius*), жълтоуха водна змия (*Natrix natrix*), сива водна змия (*Natrix tessellata*), черноврата стрелушка (*Platycephalus collaris*), змия червейница (*Typhlops vermicularis*), пепелянка (*Vipera ammodytes*) и смок мишкар (*Zamenis longissimus*);
- потенциалните местообитания на *Zamenis situla* в обхвата на реализираните трансекти са в добро състояние.

✓ 33 BG0000242 „Залив Ченгене скеле“ – 2 трансекта:

- леопардовият смок (*Zamenis situla*) не е установен;
- регистриран е 1 друг вид змия – голям стрелец (*Dolichophis caspius*);
- основната част от територията на зоната е заета от обширна влажна зона, която е непригодна като местообитание на *Zamenis situla*, а подходящи местообитания има само в периферията и извън зоната.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейския фонд за регионално
развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

✓ **33 BG0000271 „Мандра - Пода“ – 2 трансекта:**

- леопардовият смок (*Zamenis situla*) не е установен;
- регистрирани са 3 други вида змии: голям стрелец (*Dolichophis caspius*), пъстър смок (*Elaphe sauromates*) и сива водна змия (*Natrix tessellata*);
- основната част от територията на зоната е заета от обширни влажни зони, които са непригодни като местообитание на *Zamenis situla*, а подходящи за вида местообитания се намират в периферията на защитената зона; потенциална заплаха за *Zamenis situla* (и други видове влечуги) представлява участъкът от път Е87 между моста и детелината, поради интензивния автомобилен трафик.

✓ **33 BG0000146 „Плаж Градина – Златна рибка“ – 17 трансекта:**

- леопардовият смок (*Zamenis situla*) не е установен;
- регистрирани са 4 други вида змии: голям стрелец (*Dolichophis caspius*), пъстър смок (*Elaphe sauromates*), жълтоуха водна змия (*Natrix natrix*) и сива водна змия (*Natrix tessellata*);
- по-голямата част от територията на зоната е непригодна за леопардов смок (блатата и плажната ивица), а подходящи местообитания има в района на нос Червенка, както и в околностите на зоната.

✓ **33 BG0001001 „Ропотамо“ – 6 трансекта:**

- леопардовият смок (*Zamenis situla*) не е установен;
- регистрирани са 4 други вида змии: голям стрелец (*Dolichophis caspius*), пъстър смок (*Elaphe sauromates*), жълтоуха водна змия (*Natrix natrix*) и сива водна змия (*Natrix tessellata*);
- потенциалните местообитания на *Zamenis situla* са с голяма площ, но са фрагментирани от път 99.

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е изготвен в рамките на проект BG16M1OP002- 3.020-0060 „Разработване на План за действие за опазване на Леопардовия смок (*Zamenis situla*, Linnaeus, 1758) в България за периода 2019-2028 г.“, финансиран от Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
Европейски фонд за регионално развитие

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

Обобщен отчет от извършените теренни проучвания в хода на разработване на настоящия план за действие

В рамките на извършените теренните проучвания през 2021 г. са регистрирани два леопардови смока (*Zamenis situla*): в две от изследваните защитени зони в Югозападна България - BG0000366 „Кресна - Илинденци“ и BG0001023 „Рупите - Струмешница“.

Документирани са и всички регистрации на други видове змии – общо 13 вида, които са защитени по смисъла на Приложение 3 на Закона за биологичното разнообразие, а някои от тях фигурират и в Приложение 2 на същия закон и/или в Червената книга на България. В природозащитен аспект, интерес представляват документираните наблюдения на най-редките видове змии у нас (освен целевия вид), включени в Червената книга: черноврата стрелушка (*Platyseps collaris*), котешка змия (*Telescopus fallax*), ивичест смок (*Elaphe quatuorlineata*) и пъстър смок (*Elaphe sauromates*).

Подписът е заличен
съгласно ЗЗЛД

Утвърдил отчета:.....

/Борислав Наумов – Ръководител на екипа/

----- www.eufunds.bg -----

Този документ е изготвен в рамките на проект BG16M1OP002- 3.020-0060 „Разработване на План за действие за опазване на Леопардовия смок (*Zamenis situla*, Linnaeus, 1758) в България за периода 2019-2028 г.“, финансиран от Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие.